Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

►**B**

ΟΔΗΓΙΑ 93/7/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Μαρτίου 1993

σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους

(ΕΕ L 74 της 27.3.1993, σ. 74)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►**M1**	Οδηγία 96/100/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 1997	L 60	59	1.3.1997
►**M2**	Οδηγία 2001/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2001	L 187	43	10.7.2001

Σημείωση: Αυτή η κωδικοποιημένη έκδοση περιέχει αναφορές στην ευρωπαϊκή λογιστική μονάδα ή/και στο Ecu, οι οποίες, από την 1η Ιανουαρίου 1999, πρέπει να θεωρούνται ως αναφορές στο ευρώ — κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3308/80 του Συμβουλίου (ΕΕ L 345 της 20.12.1980, σ. 1) και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L 162 της 19.6.1997, σ. 1)· διορθωτικό στην ΕΕ L 313 της 21.11.1998, σ. 29.

▼B

ΟΔΗΓΙΑ 93/7/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Μαρτίου 1993

σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100 Α,

την πρόταση της Επιτροπής [1],

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [2],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [3],

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο 8 Α της συνθήκης προβλέπει την εγκαθίδρυση, στις 31 Δεκεμβρίου 1992, το αργότερο, της εσωτερικής αγοράς, η οποία περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης·

ότι, μετά το 1992, δυνάμει των όρων και εντός των ορίων του άρθρου 36 της συνθήκης, τα κράτη μέλη θα διατηρήσουν το δικαίωμα να καθορίζουν τους εθνικούς τους θησαυρούς, και να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την προστασία τους σ' αυτό το χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα·

ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να επιτυγχάνουν την επιστροφή στο έδαφός τους των πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως εθνικοί θησαυροί κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 36 και που έχουν απομακρυνθεί από το έδαφός τους κατά παράβαση των ανωτέρω αναφερόμενων εθνικών μέτρων ή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92 του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 1992 σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών [4]· ότι η εφαρμογή του συστήματος αυτού πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλή και αποτελεσματική· ότι είναι ανάγκη, προκειμένου να διευκολυνθεί η συνεργασία σε θέματα επιστροφής, να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής του παρόντος συστήματος σε αντικείμενα που ανήκουν σε κοινές κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών· ότι, συνεπώς, το παράρτημα της παρούσας οδηγίας δεν έχει σαν στόχο να καθορίσει τα αγαθά που επέχουν θέση «εθνικών θησαυρών» κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 36, αλλά αποκλειστικά και μόνο τις κατηγορίες των αγαθών που ενδέχεται να χαρακτηρίζονται ούτως και που μπορούν, ως εκ τούτου, να αποτελέσουν αντικείμενο της διαδικασίας επιστροφής που θεσπίζει η παρούσα οδηγία·

ότι η παρούσα οδηγία πρέπει να καλύψει και τα πολιτιστικά αγαθά που χαρακτηρίζονται ως εθνικοί θησαυροί και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα δημόσιων συλλογών ή καταλόγων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, πλην όμως δεν επίμπτουν σ' αυτές τις κοινές κατηγορίες·

ότι πρέπει να καθιερωθεί διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών σε σχέση με τους εθνικούς θησαυρούς και σε στενή συνάρτηση με τη συνεργασία τους στον τομέα των

---

(1) ΕΕ αριθ. C 53 της 28. 2. 1992, σ. 11, και
ΕΕ αριθ. C 172 της 8. 7. 1992, σ. 7.
(2) ΕΕ αριθ. C 176 της 13. 7. 1992, σ. 124 και
ΕΕ αριθ. C 72 της 15. 3. 1992.
(3) ΕΕ αριθ. C 223 της 31. 8. 1992, σ. 10.
(4) ΕΕ αριθ. L 395 της 31. 12. 1992, σ. 1.

▼B

κλαπέντων έργων τέχνης, η οποία θα συνίσταται, ιδίως, στην καταγραφή, εκ μέρους της Ιντερπόλ και άλλων αρμόδιων φορέων που εκδίδουν παρόμοιους καταλόγους, των απωλεσθέντων, κλαπέντων ή παρανόμως απομακρυνθέντων πολιτιστικών αγαθών που αποτελούν μέρος των εθνικών θησαυρών και των δημόσιων συλλογών τους·

ότι η διαδικασία που θεσπίζει η παρούσα οδηγία αποτελεί ένα πρώτο βήμα για την καθιέρωση συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών στον τομέα αυτόν και μέσα στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς· ότι στόχος είναι η αμοιβαία αναγνώριση των σχετικών εθνικών νομοθεσιών· ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να προβλεφθεί, ιδίως, ότι η Επιτροπή θα επικουρείται από μια συμβουλευτική επιτροπή·

ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92, θεσπίζει, εκ παραλλήλου με την παρούσα οδηγία, ένα κοινοτικό σύστημα για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών των κρατών μελών· ότι η ημερομηνία μέχρι την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πλησιέστερη προς την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92· ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των νομικών τους συστημάτων και την έκταση των τροποποιήσεων που χρειάζεται να επέλθουν στη νομοθεσία τους προκειμένου να εφαρμοστεί η παρούσα οδηγία, ορισμένα κράτη μέλη έχουν ανάγκη ενός μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοείται:

1. ως «πολιτιστικό αγαθό»:

   — ένα αγαθό το οποίο, πριν ή μετά την παράνομη απομάκρυνσή του από το έδαφος κράτους μέλους, έχει χαρακτηριστεί ως «εθνικός θησαυρός καλλιτεχνικής ιστορικής ή αρχαιολογικής αξίας» κατ' εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας ή των εθνικών διοικητικών διαδικασιών κατά την έννοια του άρθρου 36 της συνθήκης

   και

   — το οποίο ανήκει σε μία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα ή δεν ανήκει σε καμία από τις κατηγορίες αυτές, αλλά αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα:

     — δημόσιων συλλογών απαριθμούμενων στους καταλόγους των μουσείων, των αρχείων και των ταμείων συντήρησης των βιβλιοθηκών.

       Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «δημόσιες συλλογές» νοούνται οι συλλογές που αποτελούν ιδιοκτησία κράτους μέλους, τοπικής ή περιφερειακής αρχής κράτους μέλους ή οργανισμού εδρεύοντος στο έδαφος κράτους μέλους και που χαρακτηρίζονται ως δημόσιες σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους, ο δε οργανισμός αποτελεί ιδιοκτησία κράτους μέλους ή χρηματοδοτείται σε σημαντικό βαθμό από αυτό το κράτος μέλος ή από μια τοπική ή περιφερειακή αρχή,

     — των καταλόγων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων·

2. ως «παράνομα απομακρυνθέν από το έδαφος κράτους μέλους»:

   — απομακρυνθέν από το έδαφος κράτους μέλους κατά παράβαση των κανόνων του σχετικά με την προστασία των εθνικών θησαυρών ή κατά παράβαση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92 ή

   — μη επιστραφέν μετά την παρέλευση της προθεσμίας για μια νόμιμη προσωρινή απομάκρυνση ή κατά παράβαση ενός από τους άλλους όρους της προσωρινής αυτής απομάκρυνσης·

▼B

3. ως «αιτούν κράτος μέλος»: το κράτος μέλος από το έδαφος του οποίου έχει απομακρυνθεί παράνομα το πολιτιστικό αγαθό·
4. ως «κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση»: το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό που έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος άλλου κράτους μέλους·
5. ως «επιστροφή»: η υλική επαναφορά του πολιτιστικού αγαθού στο έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους·
6. ως «νομέας»: το πρόσωπο που έχει τη φυσική εξουσία επί του πολιτιστικού αγαθού για ίδιο λογαριασμό·
7. ως «κάτοχος»: το πρόσωπο που έχει φυσική εξουσία επί του πολιτιστικού αγαθού για λογαριασμό τρίτου.

Άρθρο 2

Τα πολιτιστικά αγαθά που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους επιστρέφονται, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή περισσότερες κεντρικές αρχές, για την άσκηση των καθηκόντων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για όλες τις κεντρικές αρχές που ορίζουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κατάλογο αυτών των κεντρικών αρχών, καθώς και οιαδήποτε τροποποίηση αυτού του καταλόγου, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, σειρά C.

Άρθρο 4

Οι κεντρικές αρχές των κρατών μελών συνεργάζονται και προωθούν τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Οι εν λόγω αρχές πρέπει, ιδίως:

1. να αναζητούν, κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος κράτους μέλους, έναν συγκεκριμένο πολιτιστικό αγαθό που έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφός του, ως επίσης την ταυτότητα του νομέα ή/και του κατόχου. Η αίτηση αυτή πρέπει να συμπεριλαμβάνει κάθε πληροφορία χρήσιμή προς διευκόλυνση της έρευνας, σχετικά, ιδίως, με το που ευρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό·
2. να απευθύνουν κοινοποίηση στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, σε περίπτωση ανακάλυψης πολιτιστικού αγαθού στο έδαφός τους, και εάν μπορεί ευλόγως να συναχθεί ότι το εν λόγω αγαθό απομακρύνθηκε από το έδαφος άλλου κράτους μέλους·
3. να διευκολύνουν τις αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους μέλους να εξακριβώσουν αν το εν λόγω αγαθό αποτελεί πολιτιστικό αγαθό, υπό τον όρο ότι η εξακρίβωση πραγματοποιείται εντός διμήνου από την κοινοποίηση που προβλέπει το σημείο 2. Εάν η εξακρίβωση δεν γίνει εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τα σημεία 4 και 5 δεν τυγχάνουν εφαρμογής·
4. να λαμβάνουν, εάν χρειαστεί, και σε συνεργασία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, τα αναγκαία μέτρα για την υλική συντήρηση του πολιτιστικού αγαθού·
5. να εμποδίζουν, με τα αναγκαία προσωρινά μέτρα, κάθε πράξη διαφυγής του πολιτιστικού αγαθού από τη διαδικασία επιστροφής·
6. να μεσολαβούν μεταξύ του νομέα ή/και του κατόχου και του αιτούντος κράτους μέλους όσον αφορά την επιστροφή. Για το σκοπό αυτό, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, μπορούν, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 5, να διευκολύνουν, κατ' αρχήν, την εφαρμογή διαδικασίας διαιτησίας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία

▼B

του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και εφόσον το αιτούν κράτος και ο νομέας ή ο κάτοχος δώσουν τη ρητή συγκατάθεσή τους.

Άρθρο 5

Το αιτούν κράτος μέλος μπορεί να ασκήσει, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, αγωγή κατά του νομέα, και, ελλείψει νομέα, κατά του κατόχου, με αίτημα την επιστροφή πολιτιστικού αγαθού που έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφός του.

Για να γίνει δεκτή η αγωγή, το εισάγον δικόγραφο πρέπει να συνοδεύεται από:

— έγγραφο όπου περιγράφεται το αγαθό που αποτελεί αντικείμενο της διαφοράς και όπου βεβαιώνεται ότι αποτελεί πολιτιστικό αγαθό,
— δήλωση των αρμοδίων αρχών του αιτούντος κράτους μέλους, σύμφωνα με την οποία το πολιτιστικό αγαθό απομακρύνθηκε παράνομα από το έδαφός του.

Άρθρο 6

Η κεντρική αρχή του αιτούντος κράτους μέλους ενημερώνει αμελλητί την κεντρική αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ότι ασκήθηκε αγωγή για την επιστροφή του εν λόγω αγαθού.

Η κεντρική αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ενημερώνει, αμελλητί, τις κεντρικές αρχές των λοιπών κρατών μελών.

Άρθρο 7

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν στη νομοθεσία τους ότι η κατά την παρούσα οδηγία αγωγή για επιστροφή παραγράφεται μετά την παρέλευση ενός έτους από την ημερομηνία κατά την οποία το αιτούν κράτος μέλος έλαβε γνώση του τόπου όπου βρισκόταν το πολιτιστικό αγαθό και της ταυτότητας του νομέα ή του κατόχου του.

Η εν λόγω αγωγή παραγράφεται οπωσδήποτε μετά την παρέλευση τριάντα ετών από την ημερομηνία κατά την οποία το πολιτιστικό αγαθό απομακρύνθηκε παράνομα από το έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους. Αν όμως το αγαθό αποτελεί τμήμα δημόσιας συλλογής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, ή έκκλησιαστικών αγαθών στα κράτη μέλη όπου υπόκεινται σε ειδικό σύστημα προστασίας, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, η αγωγή για επιστροφή παραγράφεται μετά από παρέλευση 75 ετών, εκτός εάν πρόκειται για κράτη μέλη όπου η αγωγή είναι απαράγραπτη ή αν υπάρχουν διμερείς συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών που ορίζουν άλλη προθεσμία, μεγαλύτερη των 75 ετών.

2. Η αγωγή για επιστροφή δεν γίνεται δεκτή εάν η απομάκρυνση από το έδαφος του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν είναι πλέον παράνομη κατά το χρόνο άσκησης της αγωγής.

Άρθρο 8

Με την επιφύλαξη των άρθρων 7 και 13 η επιστροφή του συγκεκριμένου πολιτιστικού αγαθού διατάσσεται από το αρμόδιο δικαστήριο, εάν αποδειχθεί ότι το αγαθό αυτό αποτελεί πολιτιστικό αγαθό κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 1, και ότι απομακρύνθηκε από το εθνικό έδαφος παράνομα.

Άρθρο 9

Εφόσον διαταχθεί η επιστροφή του πολιτιστικού αγαθού, το αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, ορίζει υπέρ του νομέα αποζημίωση την οποία

▼B

αυτό κρίνει εύλογη, ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις, εφόσον κρίνει ότι ο νομέας κατέβαλε τη δέουσα επιμέλεια κατά την απόκτηση του αγαθού.

Το βάρος της απόδειξης διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

Σε περίπτωση δωρεάς ή κληρονομικής διαδοχής, ο νομέας δεν μπορεί να τύχει ευνοϊκότερης μεταχείρισης από την επιφυλασσόμενη στο πρόσωπο εκείνο από το οποίο απέκτησε το αγαθό για το λόγο αυτό.

Το αιτούν κράτος μέλος υποχρεούται να καταβάλλει την εν λόγω αποζημίωση κατά την επιστροφή του αγαθού.

Άρθρο 10

Οι δαπάνες που προκύπτουν από την εκτέλεση της απόφασης που διατάσσει την επιστροφή του πολιτιστικού αγαθού βαρύνουν το αιτούν κράτος μέλος. Το αυτό ισχύει και για το κόστος των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4.

Άρθρο 11

Η καταβολή της εύλογης αποζημίωσης του άρθρου 9 και των δαπανών του άρθρου 10, δεν θίγουν το δικαίωμα του αιτούντος κράτους μέλους να αξιώσει την απόδοση των ποσών αυτών από τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την παράνομη απομάκρυνση του πολιτιστικού αγαθού από το έδαφός του.

Άρθρο 12

Η κυριότητα επί του πολιτιστικού αγαθού μετά την επιστροφή του διέπεται από το δίκαιο του αιτούντος κράτους μέλους.

Άρθρο 13

Η παρούσα οδηγία ισχύει μόνο για τα πολιτιστικά αγαθά που απομακρύνονται παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους την 1η Ιανουαρίου 1993 ή αργότερα.

Άρθρο 14

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν την υποχρέωση επιστροφής πολιτιστικών αγαθών και σε άλλες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών εκτός από εκείνες που απαριθμούνται στο παράρτημα.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν το σύστημα που προβλέπει η παρούσα οδηγία και στις αιτήσεις επιστροφής πολιτιστικών αγαθών που απομακρύνθηκαν παράνομα από το έδαφος άλλων κρατών μελών πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993.

Άρθρο 15

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την δυνατότητα άσκησης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, αγωγών και ποινικών διώξεων εκ μέρους του αιτούντος κράτους μέλους ή/και του κυρίου κλαπέντος πολιτιστικού αγαθού.

Άρθρο 16

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, κάθε τρία χρόνια, και για πρώτη φορά το Φεβρουάριο του 1996, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει κάθε τρία χρόνια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

3. Μετά από περίοδο εφαρμογής τριών ετών, το Συμβούλιο επανεξετάζει την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας,

▼B

και, με βάση την πρόταση της Επιτροπής, προβαίνει στις ενδεχόμενες αναγκαίες προσαρμογές.

4. Οπωσδήποτε, το Συμβούλιο, με βάση πρόταση της Επιτροπής, προβαίνει, ανά τριετία σε εξέταση και, ενδεχομένως, ενημέρωση των ποσών που αναφέρονται στο παράρτημα, ανάλογα με τους οικονομικούς και νομισματικούς δείκτες στην Κοινότητα.

Άρθρο 17

Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που ιδρύεται βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92.

Η επιτροπή εξετάζει τα θέματα που απορρέουν από την εφαρμογή του παραρτήματος της παρούσας οδηγίας, τα οποία τίθενται από τον πρόεδρό της είτε ιδία πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήσεως του αντιπροσώπου ενός κράτους μέλους.

Άρθρο 18

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία εντός εννέα μηνών από την έκδοσή της, εκτός από ό,τι αφορά το Βασίλειο του Βελγίου, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, που πρέπει να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία εντός δώδεκα μηνών το αργότερο από την ημερομηνία της έκδοσής της. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 19

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατηγορίες αγαθών οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση και στις οποίες πρέπει να ανήκουν τα αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» κατά την έννοια του άρθρου 36 της συνθήκης, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα επιστροφής τους σύμφωνα με την παρούσα οδηγία

Α. 1. Αρχαιολογικά αντικείμενα ηλικίας άνω των 100 ετών, προερχόμενα από:

— χερσαίες και υποθαλάσσιες ανασκαφές και ανακαλύψεις,

— αρχαιολογικούς χώρους,

— αρχαιολογικές συλλογές.

2. Στοιχεία που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα καλλιτεχνικών, ιστορικών ή θρησκευτικών μνημείων και προέρχονται από το διαμελισμό τους, ηλικίας άνω των 100 ετών.

▼M1

3. Ζωγραφικοί πίνακες, άλλοι από αυτούς που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες 3 α ή 4 που έχουν φιλοτεχνηθεί εξ ολοκλήρου με το χέρι, σε οποιοδήποτε υπόστρωμα και με οποιοδήποτε υλικό ([1]).

3 α. Υδατογραφίες (ακουαρέλλες), κρητιδογραφίες (παστέλ) και υδροκομμιογραφίες (γκουάς), που έχουν φιλοτεχνηθεί εξ ολοκλήρου με το χέρι σε οποιοδήποτε υπόστρωμα ([1]).

4. Ψηφιδωτά, εκτός εκείνων που εμπίπτουν στις κατηγορίες 1 ή 2, που έχουν γίνει εξ ολοκλήρου με το χέρι, με οποιοδήποτε υλικό, και σχέδια που έχουν γίνει εξ ολοκλήρου με το χέρι, σε οποιοδήποτε υπόστρωμα και με οποιοδήποτε υλικό ([1]).

▼B

5. Πρωτότυπα έργα χαρακτικής, χαλκογραφίας, μεταξοτυπίας και λιθογραφίας και οι αντίστοιχες πρωτότυπες «μήτρες», καθώς και οι πρωτότυπες αφίσες ([1]).

6. Πρωτότυπα έργα αγαλματοποιίας ή γλυπτικής και αντίγραφα που έχουν φιλοτεχνηθεί με την ίδια μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για το πρωτότυπο ([1]), εκτός των υπαγόμενων στην κατηγορία 1.

7. Φωτογραφίες, ταινίες και τα αρνητικά τους ([1]).

8. Αρχέτυπα και χειρόγραφα, καθώς και γεωγραφικοί χάρτες και παρτιτούρες, μεμονωμένα ή σε συλλογή ([1]).

9. Βιβλία ηλικίας άνω των 100 ετών, μεμονωμένα ή σε συλλογή.

10. Έντυποι γεωγραφικοί χάρτες ηλικίας άνω των 200 ετών.

11. Αρχεία πάσης φύσεως, περιέχοντα στοιχεία ηλικίας άνω των 50 ετών, σε οποιοδήποτε υπόστρωμα.

12. α) Συλλογές ([2]) και δείγματα προερχόμενα από συλλογές ζωολογίας, βοτανικής, ορυκτολογίας ή ανατομίας·

β) συλλογές ([2]) που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψη ιστορική, παλαιοντολογική, εθνογραφική ή νομισματική.

13. Μεταφορικά μέσα ηλικίας άνω των 75 ετών.

14. Άλλα είδη παλαιοπωλείου, ηλικίας άνω των 50 ετών, μη υπαγόμενα στις κατηγορίες 1 έως 13.

Τα πολιτιστικά αγαθά που ανήκουν στις κατηγορίες Α 1 έως Α 14 καλύπτονται από την παρούσα οδηγία μόνον αν η αξία τους είναι ίση ή μεγαλύτερη από τα κατώτατα όρια που ορίζονται στο σημείο Β.

([1]) Ηλικίας άνω των 50 ετών και μη ανήκοντα στους δημιουργούς τους.

([2]) Όπως ορίζονται από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του αριθ. 252/84: «Είδη συλλογών κατά την έννοια της κλάσης 99.05 του κοινού δασμολογίου είναι εκείνα που έχουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ώστε να περιληφθούν σε συλλογή, δηλαδή τα είδη που είναι σχετικώς σπάνια, δεν χρησιμοποιούνται συνήθως κατά τον αρχικό τους προορισμό, αποτελούν αντικείμενο ειδικών συναλλαγών εκτός του συνήθους εμπορίου των πρακτικώς χρήσιμων ομοειδών αντικειμένων και έχουν μεγάλη αξία.»

▼B

B. **Κατώτατα όρια που ισχύουν για ορισμένες κατηγορίες του σημείου Α (σε Ecu)**

▼M2

ΑΞΙΕΣ:

ανεξαρτήτως αξίας

▼B

— 1 (αρχαιολογικά αντικείμενα)
— 2 (αντικείμενα προερχόμενα από διαμελισμό μνημείων)
— 8 (αρχέτυπα και χειρόγραφα)
— 11 (αρχεία)

15 000

— 4 (ψηφιδωτά και σχέδια)
— 5 (έργα χαρακτικής)
— 7 (φωτογραφίες)
— 10 (έντυποι γεωγραφικοί χάρτες)

▼M1

30 000

— 3 α [υδατογραφίες (ακουαρέλλες), κρητιδογραφίες (παστέλ) και υδροκομμιογραφίες (γκουάς)]

▼B

50 000

— 6 (έργα αγαλματοποιίας)
— 9 (βιβλία)
— 12 (συλλογές)
— 13 (μεταφορικά μέσα)
— 14 (λοιπά αντικείμενα)

150 000

— 3 (πίνακες ζωγραφικής)

Η πλήρωση των προϋποθέσεων οικονομικής αξίας κρίνεται κατά την υποβολή της αίτησης επιστροφής. Οικονομική αξία είναι η αξία του πολιτιστικού αγαθού στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.

▼M2

Για τα κράτη μέλη των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ, οι αξίες που εκφράζονται σε ευρώ στο παράρτημα μετατρέπονται και εκφράζονται στα εθνικά νομίσματα με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία της 31ης Δεκεμβρίου 2001 που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Η ισοτιμία στα εθνικά νομίσματα αναθεωρείται ανά διετία, με ισχύ από την 31η Δεκεμβρίου 2001. Ο υπολογισμός της εν λόγω ισοτιμίας βασίζεται στο μέσο όρο της καθημερινής αξίας αυτών των νομισμάτων, εκφρασμένων σε ευρώ, κατά το εικοσιτετράμηνο που λήγει την τελευταία ημέρα του μηνός Αυγούστου ο οποίος προηγείται της αναθεώρησης η οποία αρχίζει να ισχύει την 31η Δεκεμβρίου. Η εν λόγω μέθοδος υπολογισμού επανεξετάζεται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Πολιτιστικών Αγαθών, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, κατ' αρχήν δύο έτη μετά την πρώτη εφαρμογή της. Για κάθε αναθεώρηση, οι αξίες που εκφράζονται σε ευρώ και οι ισοτιμίες στα εθνικά νομίσματα δημοσιεύονται περιοδικώς στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ήδη από τις πρώτες ημέρες του Νοεμβρίου ο οποίος προηγείται της ημερομηνίας από την οποία οι αναθεωρημένες τιμές τίθενται σε ισχύ.